

MEMÒRIA D'ACTIVITATS PREVISTES PER L'ANY 2010 DE L'ASSOCIACIÓ TAIB

Durant l'any 2010 l'associació TAIB (Treballam per s'Albufera i les Illes Balears) ja ha dut a terme les següents activitats; es llisten a continuació i se'n fa una explicació detallada al final.

- 1) Camp científic internacional d'ecologia aplicada a zones humides i de formació de nous investigadors
- 2) Cens de l'orquídia de prat *Anacamptis robusta* al PN de s'Albufera, Mallorca.
- 3) Xerrada sobre papallones nocturnes, anomenada "Petits secrets de la nit." al PN de Mondragó, Mallorca, per Macu Ferriz
- 4) Entrevista a Nick Riddiford per a Balearòpolis, el suplement d'innovació del diari "El Mundo"
- 5) Col·laboració als censos de falcons marins *Falco eleonora* a Son Bosc, Mallorca, organitzat pel GOB (Grup d'Ornitologia Balear)
- 6) Estudi de valoració socio-econòmica de s'Albufera de Mallorca per l'elaboració del PORN (Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals) pel mateix espai protegit

1) Camp científic internacional d'ecologia aplicada a zones humides i de formació de nous investigadors

S'ha realitzat un camp científic internacional d'ecologia aplicada a zones humides i de formació de nous investigadors dels dies 16 al 31 de maig de 2010.

Les activitats que es realitzaren aquesta primavera del 2010 han estat:

- Estudis específics de l'any:
  - Estudi dels coleòpters i mol·luscs aquàtics: revisió del seu estatus al PN de s'Albufera. Es té en compte la presència, abundància i distribució actual de tots dos taxa a diferents punts de mostreig repartits per tot el parc. La importància d'aquest estudi recau en que s'Albufera és una zona humida i que per tant l'aigua i la seva qualitat són un tema clau per a la conservació. Des de fa uns anys, el PN fa un seguiment mensual dels paràmetres físico-químics en diferents localitats del parc. Aquest mètode, però, només dóna dades puntuals i de factors físico-químics, el que és útil per observar canvis a escala petita però no tant per a veure tendències a llarg plaç i estats de qualitat, pel que pot ser necessari l'estudi de grups florístics i faunístics que funcionen com a indicadors biològics. Els coleòpters i mol·luscs aquàtics formen part de comunitats més o menys complexes que estan associades directament amb la qualitat de l'aigua, és per això que s'han escollit aquests dos grups com a bioindicadors.
  - S'ha començat a elaborar una guia de passeig sobre papallones i libèl·lules del PN de s'Albufera. Els visitants de s'Albufera de Mallorca, van al parc per diverses raons, la més destacada de les quals és l'observació de la biodiversitat, i e concret de les aus. Altres, gaudeixen passejant entre la tranquil·litat i bellesa dels camins i plataformes del Parc. Per a satisfer la necessitat i les inquietuds d'aquests i d'altres visitants, i per motivar-ne d'altres, s'han elaborat - els anys passats- una guia de passeig de les plantes en flor del PN i una altra de les aus. Però una vegada més no podem oblidar els insectes, en aquest cas dos dels grups més vistosos i que acompanyen al visitant durant la seva estada al parc: les papallones diürnes i les libèl·lules. Per aquesta raó es pretén dissenyar una guia de les papallones i

libèl·lules més comuns a s'Albufera amb fotos i dibuixos, dades sobre la seva morfologia, biologia i ecologia, distribució al parc i indicacions pràctiques per a la seva identificació al camp.

- Estudis de seguiment a llarg plaç, els quals es desenvolupen de manera contínua cada any: transectes i anellament d'aus, transectes de papallones i libèl·lules, cens de l'orquídia de prat *Anacamptis robusta* i seguiment dels lepidòpters nocturs.
- Xerrades i col·loqui posterior:
  - Hipoxia i la qualitat ambiental de l'aigua a s'Albufera: els invertebrats aquàtics com a bioindicadors. Per Raquel Vaquer Sunyer, IMEDEA (Institut Mediterrani d'Estudi Avançats. UIB-CSIC).
  - La relació entre els fongs micorizals i les orquídiades. Per Enrico Ercole, de la Universitat de Torino, Itàlia.

Els equips de feina estan formats per científics del TAIB i gestors d'àrees protegides, així com integrants d'ONGs i, entre els voluntaris, persones interessades en l'ecologia, la biodiversitat, la conservació, la geografia física i d'altres. Els cursos es donen principalment en anglès, però entre els científics del TAIB hi ha un bon nombre de persones, la via de comunicació dels quals és el castellà o el francès, per tant l'idioma s'ajusta a les necessitats del grup.

Els cursos de formació del TAIB es centren en la feina de camp i de laboratori. Es pretén proporcionar als estudiants experiència en tècniques de seguiment, identificació d'espècies i recopilació de dades, així com experiència en la gestió de zones humides i espais protegits. Es facilita la possibilitat d'experimentar amb tots els aspectes de feina dins un àrea protegida juntament amb els científics i gestors del parc.

Els resultats, informes i documents gràfics es poden trobar a la pàgina web: <http://taib.fsd.nl/>

Les persones de contacte d'aquesta activitat són:

Nick Riddiford (Investigador principal): taib@mallorcaweb.net

Inma Ferriz Murillo (Investigadora i coordinadora): associaciotaib@gmail.com

2) Cens de l'orquídia de prat *Anacamptis robusta* al PN de s'Albufera, Mallorca.

Com cada any, es van convocar als socis i sòcies de l'Associació TAIB per a poder realitzar el cens d'aquesta orquídia al parc. El cens consisteix en anar a les diferents subpoblacions conegudes al parc i anotar el nombre d'individus en flor que s'hi troben. Es va fer el matí del 16 de maig de 2010.

Hi ha zones de fàcil accés per a les que no es necessita molta gent, però en hi ha una en especial, al Camí d'es Polls, que requereix de la col·laboració d'un grup de persones a causa de la seva extensió i de la dificultat de recórrer-la pel seu estat de semi-inundació habitual. En aquest cas, es pentina la zona utilitzant un mètode senzill en el que els membres del grup es coordinen per no deixar-se cap peu en flor ni tampoc comptar-ne cap dues vegades.

Els resultats que surten d'aquesta activitat es posen en comú amb el del naturalista del parc i amb les dades totals es porta a terme el seguiment de la població al parc, amb la intenció de poder corregir la gestió que se'n fa en cas de devallades o de seguir amb la mateixa si és que les poblacions es mantenen dins d'uns nombres acceptables.

3) Xerrada sobre les papallones nocturnes, anomenada “Petits secrets de la nit.” al PN de Mondragó, Mallorca, per Macu Ferriz

El dissabte 22 de maig de les 21:00 a les 23:30, coincidint amb el Dia Internacional de la Biodiversitat i emmarcada dins l'Agenda d'Activitats del Primavera del Parc Natural de Mondragó, es va fer una activitat nocturna que respon al títol “Petits secrets de la nit”, organitzada per l'equip d'Educació Ambiental del Parc i Macu Ferriz com a entomòloga (es pot descarregar l'agenda al següent enllaç: http://illesbalears.geografos.org/mondrago_2010.pdf).

Tot el públic hi estava convidat amb la intenció d'introduir-los al món dels desconeguts lepidòpters nocturns. Hi van assistir una vintena de persones de totes les edats. Es va fer una presentació teòrica amb suport de *powerpoint*, es procedí a ensenyar la col·lecció de papallones nocturnes que el TAIB ha anat elaborant, així com llibres especialitzats, i, finalment, tots els assistents van poder participar i gaudir de l'observació directa de les papallones nocturnes, atretes per una trampa de llum que es va col·locar abans en un camp que llinda amb una garriga i un pinar.

4) Entrevista a Nick Riddiford per a Balearòpolis “el mundo”

El dia 9 de juny del 2010, Elena Soto, periodista de “El Mundo” i encarregada del suplement d'innovació de les illes “Balearòpolis”, va entrevistar a en Nick Riddiford, investigador principal del TAIB. El dimarts següent dia 15 de juny, va sortir publicat l'article “Albufera, arca de biodiversidad” al Balearòpolis-Medi ambient.

Es pot consultar l'article al següent enllaç:

<http://www.elmundo.es/elmundo/2010/06/15/baleares/1276585443.html>

5) Col·laboració en el cens de falcons marins *Falco eleonorae* a Son Bosc, organitzat pel GOB (Grup d'Ornitologia Balear).

Durant els mesos de maig i juny, es realitzaren censos periòdics d'aquesta espècie d'au singular. El TAIB ha col·laborat diversos dies en el recompte de falcons marins a la zona entre s'Albufera i Son Bosc. L'objectiu del cens és tenir una idea del volum de la població a la zona NE de Mallorca, molt relacionada puntualment a Son Bosc amb l'emergència de l'escarabat bataner *Polyphyllo fullo* dels seus prats.

6) Estudi de valoració socio-econòmica de s'Albufera de Mallorca per l'elaboració del PORN (Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals)

Els espais naturals protegits necessiten com a eina de planificació dels seus recursos el PORN, Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals. Segons la llei de la C.A. de Balears 5/2005, del 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), el PORN ha de contenir una valoració i diagnòsi socio-econòmica (art. 5.7).

L'àmbit d'aquest estudi és, incloent el PN de s'Albufera, tota la zona compresa en el Lloc d'Interès Comunitari, LIC, i en la Zona d'Espacial Protecció per a les Aus, ZEPA, de s'Albufera de Mallorca, incloent la totalitat de la zona humida i algunes zones adjacents. En aquest estudi s'avaluaran els valors econòmics i socials de la zona d'estudi en base a diferents escenaris. Per aquesta avaluació, es tindran en compte les funcions i serveis que la zona presenta actualment i els que podria presentar en cadascun dels escenaris definits.

El producte final d'aquest estudi serà l'elaboració d'un informe de *Valoració i diagnòsi socio-econòmica de s'Albufera de Mallorca*.

Les activitats previstes per la resta de l'any 2010, són les següents:

Dos camps científics internacionals d'ecologia aplicada a zones humides i de formació de nous investigadors a s'Albufera de Mallorca. Les dates estan encara per confirmar, però previsiblement es realitzaran entre la última setmana de setembre i la primera d'octubre, per al primer grup i entre la segona i tercera setmana d'octubre per al segon grup.

Les activitats a realitzar seran:

- Continuació de l'estudi dels coleòpters i mol·luscs aquàtics i de la guia de passeig de papallones i libèl·lules del PN de s'Albufera
- Estudis de seguiment a llarg plaç: transectes i anellament d'aus, transectes de papallones i libèl·lules i seguiment dels lepidòpters nocturns.